

Dosarul nr. 2r-74/23

2-20027944-01-2r-16022023

Prima instanță, Judecătoria Ungheni, sediul Central (jud.: R. Costru)

Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud.: V. Mihaila, R. Pulbere, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de avocatul Andrei Cernicov, în interesele lui Ion Gangan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Gangan împotriva lui Valeriu Cerednic cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale,

împotriva încheierii din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de avocatul Andrei Cernicov, în interesele lui Ion Gangan, împotriva hotărârii din 07 iunie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 25 februarie 2020, Ion Gangan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Cerednic cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

Prin hotărârea din 07 iunie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central a fost respinsă acțiunea depusă de Ion Gangan, ca neîntemeiată. A fost încasat de la Ion Gangan în beneficiul lui Valeriu Cerednic suma de 600 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 08 iulie 2022, avocatul Andrei Cernicov, în interesele lui Ion Gangan, a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 07 iunie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă a fost restituit apelul declarat de avocatul Andrei Cernicov, în interesele lui Ion Gangan, ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 28 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, avocatul Andrei Cernicov, în interesele lui Ion Gangan, a depus cerere de recurs împotriva încheierii

instanței de apel solicitând admiterea acesteia și casarea încheierii din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs, a invocat că consideră neîntemeiată soluția instanței de apel cu privire la restituirea acesteia, deoarece i-a fost îngădit apelantului accesul la justiție, or, termenul de 30 zile urma să înceapă a curge din data de 08 iunie 2022 și respectiv data de 08 iulie 2022 era ultima zi de exercitare a actului de procedură, respectiv nu era necesar solicitarea de repunere în termen a apelului, deoarece s-a acționat în interiorul termenului de procedură.

La 16 februarie 2023, în adresa intimatului Valeriu Cerednic a fost expediată copia recursului declarat de Ion Gangan, reprezentat de avocatul Andrei Cernicov, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

După cum denotă actele cauzei, nefiind de acord cu hotărârea din 07 iunie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, la 08 iulie 2022 avocatul Andrei Cernicov, în interesele lui Ion Gangan, a contestat-o cu apel.

Prin încheierea din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă a fost restituit apelul declarat de avocatul Andrei Cernicov, în interesele lui Ion Gangan, ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La caz, instanța de recurs reține că la 29 septembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău a expediat participanților la proces copia încheierii din 27 septembrie 2022, inclusiv avocatului Andrei Cernicov, în interesele lui Ion Gangan la adresa de e-mail cernicovandrei@gmail.com (f.d. 168, versou), indicată în mandatul avocațional (f.d.3).

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori

stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond.

Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice.

Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Potrivit art. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor.

Prin urmare, termenul de declarare a recursului a început să curgă la 30 septembrie 2022, ziua imediat următoare zilei în care a recepționat încheierea contestată, și a expirat la 14 octombrie 2022 (vineri).

Astfel, recursul împotriva încheierii din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, înregistrat la 28 ianuarie 2023, a fost declarat cu omiterea termenului.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Colegiul reține că recursul declarat împotriva încheierii din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, înregistrat la 28 ianuarie 2023, este declarat cu omiterea termenului. Reieșind din cerințele inserate în respectiva cerere de recurs, avocatul Andrei Cernicov, în interesele lui Ion Gangan, nu a solicitat repunerea în termen și nu a motivat omiterea acestuia.

Prin prisma prevederilor citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, termenul de declarare a

recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a depune recursul în termen.

La caz, avocatul Andrei Cernicov, în interesele lui Ion Gangan nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, nu a prezentat probe și nu a făcut dovada faptului că motivele pentru care a omis termenul de atac a încheierii, sunt întemeiate.

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Conform art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare și în lipsa cererii de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de avocatul Andrei Cernicov, în interesele lui Ion Gangan împotriva încheierii din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarate de avocatul Andrei Cernicov, în interesele lui Ion Gangan, împotriva încheierii din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Gangan împotriva lui Valeriu Ceredinc cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

Încheierea nu se supune niciunei că de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic